

GYORSELEMZÉS AZ INFLÁCIÓ ALAKULÁSÁRÓL

2024
DECEMBER

A jegybanktörvény (a Magyar Nemzeti Bankról szóló, 2013. évi CXXXIX. tv.) 3.§ (1) az árstabilitás elérését és fenntartását jelöli meg a Magyar Nemzeti Bank elsődleges céljaként. Az inflációs folyamatok értékelése alapvető jelentőséggel bír a monetáris politikai döntéshozatalban. A MNB kiemelt feladatként kezeli a közvélemény folyamatos tájékoztatását és ezzel döntései átláthatóságának és kiszámíthatóságának javítását. Ezen elvvel összhangban az inflációs folyamatok értékeléséről és a középtávú inflációs hatások mértékéről havi rendszerességgel nyilvános elemzést készít.

Az elemzés a Közgazdasági előrejelzés és elemzés igazgatóságon készült, amit Baksay Gergely, a Közgazdasági és költségvetési elemzésekért és statisztikáért felelős ügyvezető igazgató hagyott jóvá.

További kérdésekkel kérjük, forduljon Rippel Gézához (email: rippelg@mnb.hu).

A nyilvános elemzések, valamint a hozzákapcsolódó statisztikai adatbázisok elérhetőek az MNB honlapján:

<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/elemezsek-tanulmanyok-statisztikak/gyorselemzesek/gyorselemzes-az-inflacio-alakulasarol>

A 2024. DECEMBER HAVI INFLÁCIÓS ADAT ÉRTÉKELÉSE

2024 decemberében a fogyasztói árak éves összevetésben 4,6 százalékkal emelkedtek. Novemberhez képest az éves áremelkedés üteme 0,9 százalékponttal gyorsult. A maginfláció és az indirekt adóktól szűrt maginfláció 0,3 százalékponttal emelkedett az előző hónaphoz képest, így mindkét mutató 4,7 százalékon alakult (1. ábra és 2. ábra). Havi bázison a teljes fogyasztói kosár ára és a maginflációs kosár ára is 0,5 százalékkal emelkedett. Az infláció és a maginfláció is a decemberi Inflációs jelentés előrejelzési sávjának felső szélén alakult. 2024-ben az éves átlagos infláció 3,7, az éves maginfláció 4,6 százalék volt.

Az éves bázisú fogyasztóiár-index emelkedését legnagyobb részben az üzemanyagok és a feldolgozott élelmiszerek gyorsuló árdinamikája magyarázza. A novemberihez képest magasabb maginflációt a feldolgozott élelmiszerek és a tartós iparcikkek árának emelkedése okozta. A tartósabb inflációs tendenciákat megragadó, éves bázison számított mutatóink emelkedtek. A ritkán változó árú termékek inflációja 5,4, a feldolgozott élelmiszerek nélkül számított maginfláció pedig 4,9 százalékon alakult (3. ábra).

Rövidebb bázisú (évesített 3hó/3hó) összevetésben a maginfláció lassult, míg az infláció gyorsult (4. ábra). Az előző hónaphoz viszonyított árváltozás mértéke az infláció és a maginfláció esetében is magasabban alakult a historikus átlagnál. Az üzemanyagok és szabályozott árak nélkül számított kosár ára az előző hónaphoz képest 0,4 százalékkal emelkedett (5. ábra). Az alapfolyamatokat jobban tükröző, feldolgozott élelmiszerek nélkül számított havi bázisú maginfláció szintén 0,4 százalék volt (6. ábra). A decemberi átárzások mértéke az iparcikkek, a piaci szolgáltatások és az élelmiszerek esetében is a historikus átlag felett alakult.

Az alábbiakban az inflációs főcsoportok árváltozásait elemezzük röviden:

Az *iparcikkek* éves inflációja 1,6 százalékra emelkedett. Havi alapon a termékcsoport 0,4 százalékkal drágult (7. ábra). A nem tartós iparcikkek ára 0,3, a tartós iparcikkeké 0,6 százalékkal emelkedett novemberhez képest. Az áremelkedést a nem tartós iparcikkek esetében elsősorban a légi közlekedés, a tartós iparcikkekében pedig az elektronikai cikkek drágulása magyarázza (a légiközlekedés és az iparcikkek árának alakulását jellemzően azonos tényezők határozzák meg, ezért az MNB besorolása szerint elemzési szempontból ugyanabba a termékcsoportba tartoznak).

A *piaci szolgáltatások* éves bázisú árindexe változatlanul, 8,2 százalékon alakult. Havi összevetésben 0,4 százalékkal emelkedtek az árak, amit elsősorban a lakbérek és a biztosítási díjak drágulása magyaráz (8. ábra).

Az MNB besorolása szerinti *élelmiszerek* inflációja 4,7 százalékra emelkedett, a termékkörön belül a feldolgozatlan élelmiszerek 6, a feldolgozott élelmiszerek 4 százalékkal drágultak éves összevetésben (9. ábra). A KSH adatközlése szerint 5,4 százalékkal növekedtek az élelmiszerárak, amelybe beletartoznak az éttermi étkezések 7,8 százalékkal emelkedő árai is. Novemberhez képest a feldolgozatlan élelmiszerek ára 0,2 százalékkal csökkent a friss hazai- és déligyümölcsök árcsökkenése következtében. A feldolgozott élelmiszerek ára havi alapon 0,8 százalékkal nőtt, amit leginkább a tej és a tejtermékek, valamint a gyümölcslevek drágulása magyarázott (10. ábra).

Az *üzemanyagok* ára havi összevetésben 2,2 százalékkal emelkedett, amiben szerepet játszhatott a dollár feltörekvő piaci devizákkal szembeni erősödése. Éves alapon 8,3 százalékkal emelkedtek az árak.

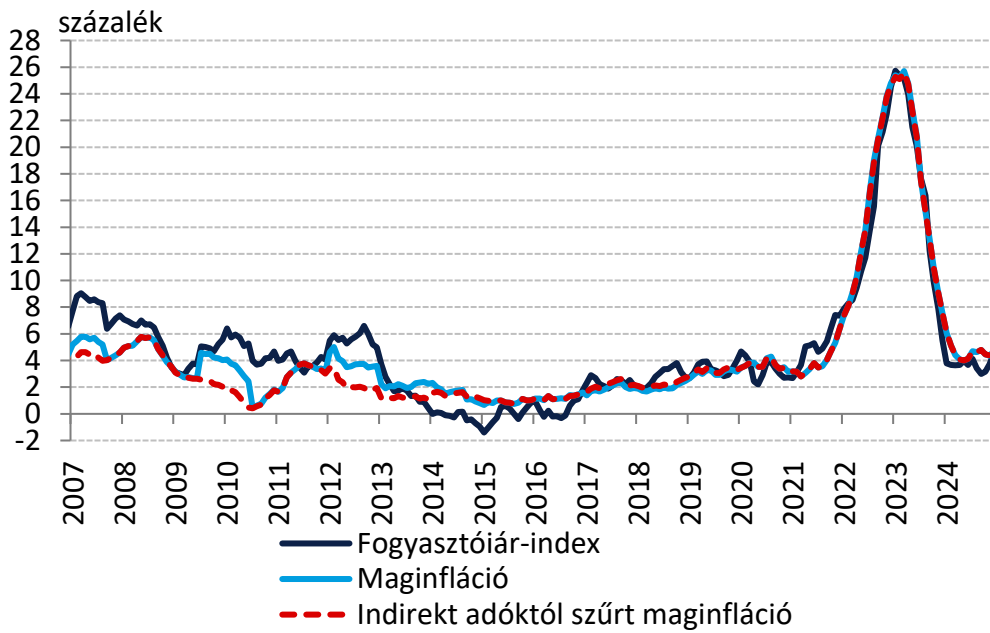
A *szabályozott árú termékek és szolgáltatások* árai novemberhez képest 0,6 százalékkal nőttek, főként a vezetékes gáz árának emelkedése következtében. A magasabb átlagos lakossági gázárát a hidegebb időjárás miatt emelkedő lakossági gázfogyasztás okozta, aminek hatására nőtt a hatósági ár mennyiségi korlátja fölé eső fogyasztás aránya.

A *lakossági inflációs várakozások* júliustól kezdődő emelkedése folytatódott, decemberben a régiós országok közül hazánkban és Szlovákiában nőtt azon válaszadók részaránya, akik arra számítanak, hogy az árak előretekintve a jelenleginél gyorsabb ütemben emelkednek (11. ábra). A *szolgáltatásokra és a kiskereskedelmi értékesítési árakra vonatkozó vállalati árvárakozások* decemberben emelkedtek, a vállalati várakozások október óta emelkedő trendet mutatnak (12. ábra).

Készítette: Rippel Géza

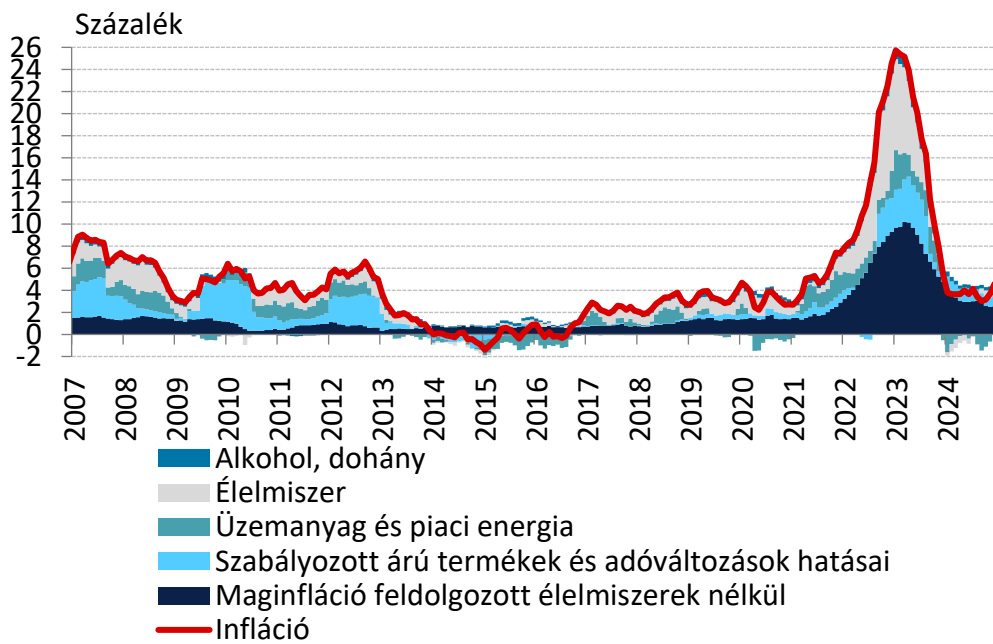
Budapest, 2024. január 14.

1. ábra: A fogyasztóiár-index, a maginfláció és az adószűrt maginfláció éves változás

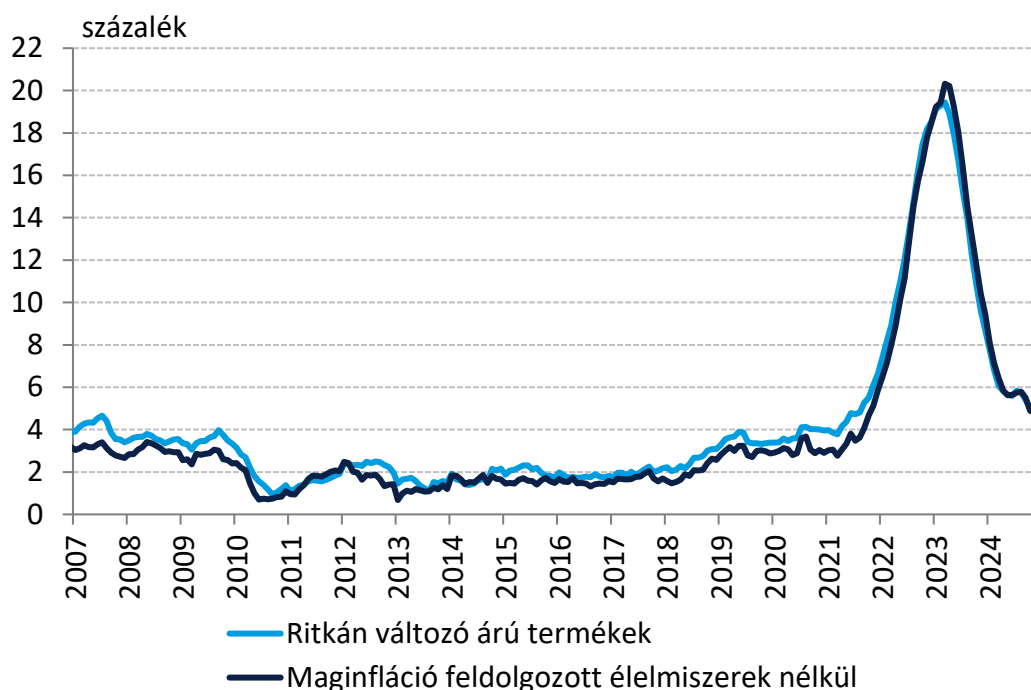

Megjegyzés: Szezonálisan nem igazított maginfláció.

2. ábra: Az infláció felbontása éves változás

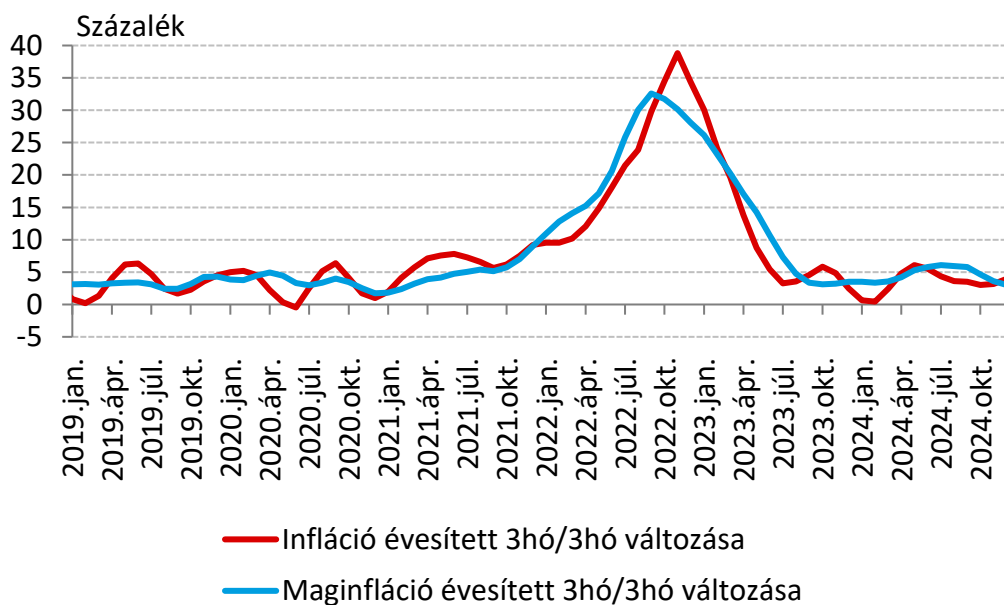

3. ábra: Az inflációs alapfolyamatokat megragadó mutatók
indirekt adóktól szűrt éves változás

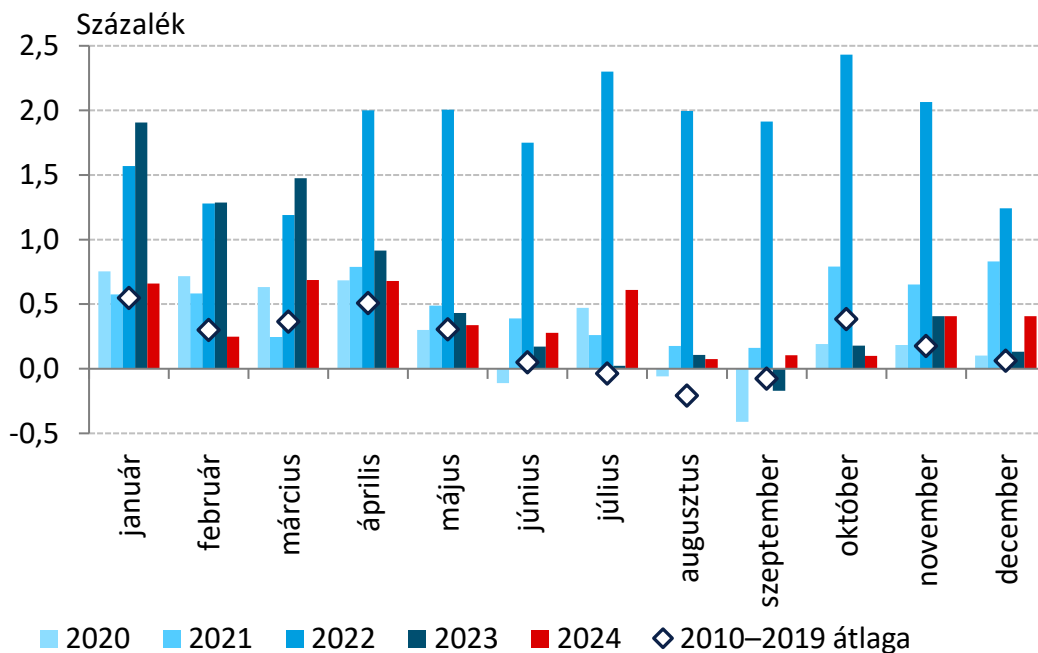

Megjegyzés: A ritkán változó árú termékek inflációja azon fogyasztóiár-index tételekből áll össze, amelyek elemi árának legfeljebb 15 százaléka változik havonta, átlagosan. MNB-számítás a KSH adatai alapján. A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció változatlan tartalom mellett a korábbi keresletérzékeny inflációnak felel meg. Az új elnevezést az indokolja, hogy általánosan ható jelentős költségsokkok időszakában a korábbi elnevezés félreérthető lehet.

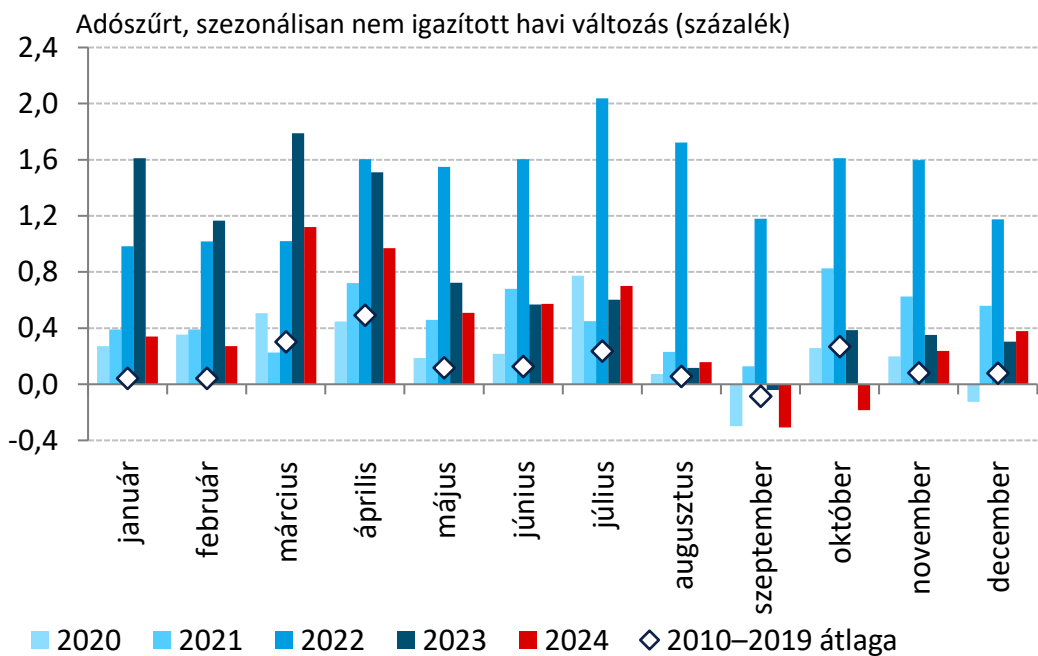
4. ábra: Az infláció és a maginfláció évesített 3 havi változása
szezonalisan igazított adatok alapján

5. ábra: A fogyasztói árak havi árváltozásának alakulása üzemanyagárak és szabályozott árak nélkül adószerűt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás

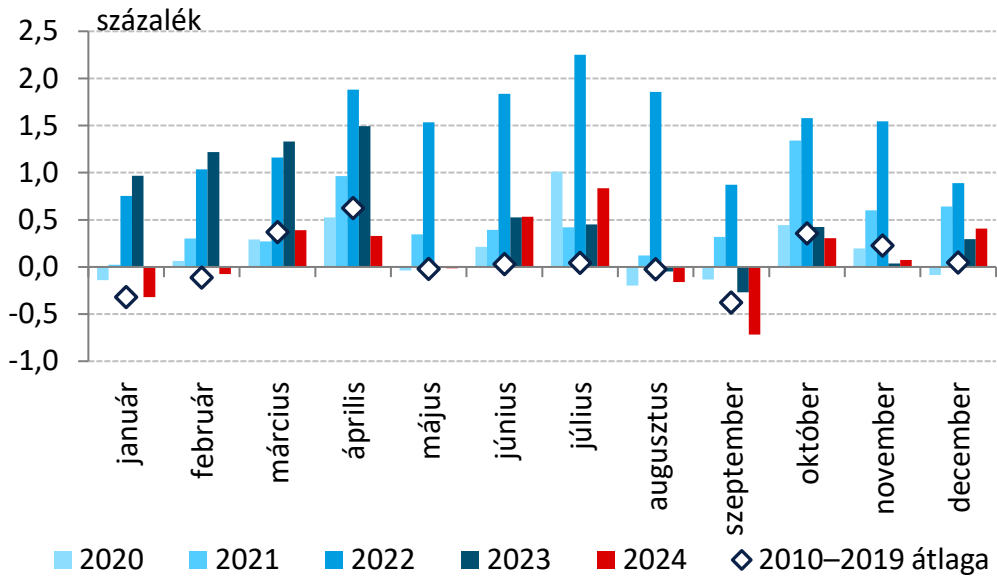

6. ábra: A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció havi árváltozásának alakulása adószerűt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás

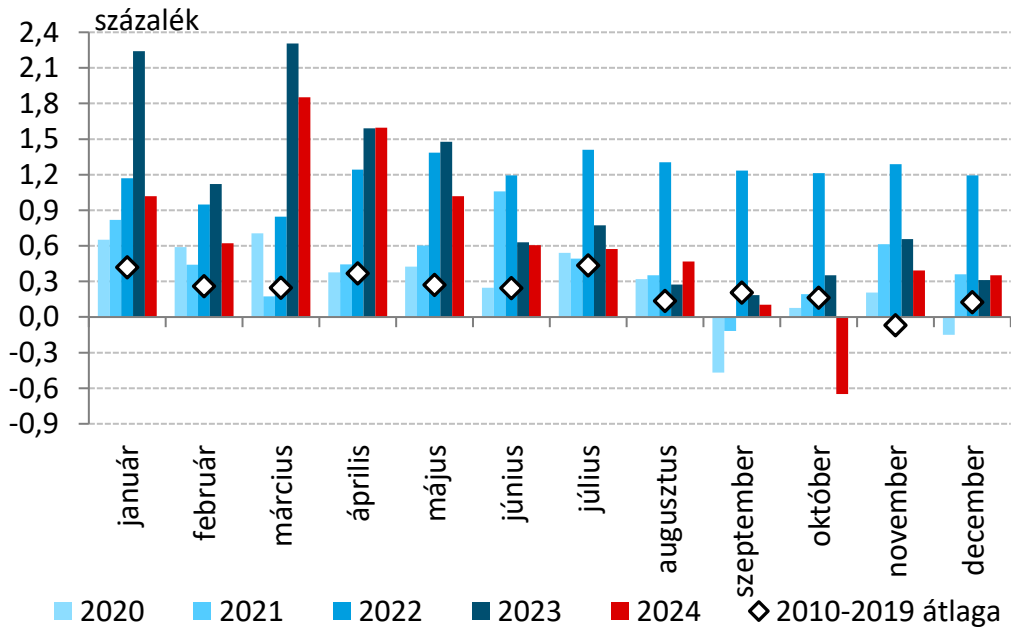
7. ábra: Az iparcikkek inflációja

szazonálisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás

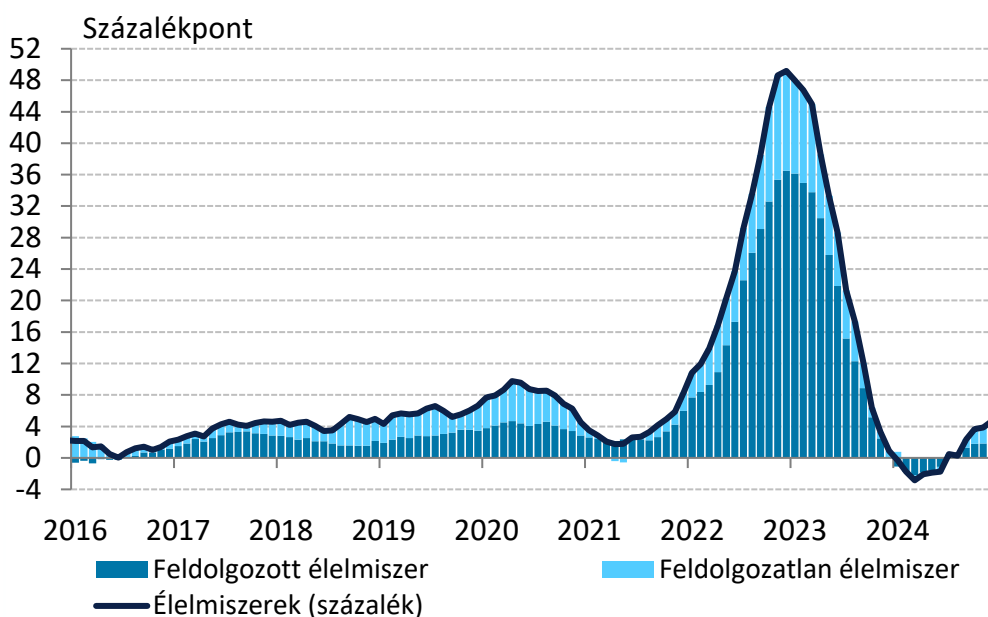

8. ábra: A piaci szolgáltatások inflációja

szazonálisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás

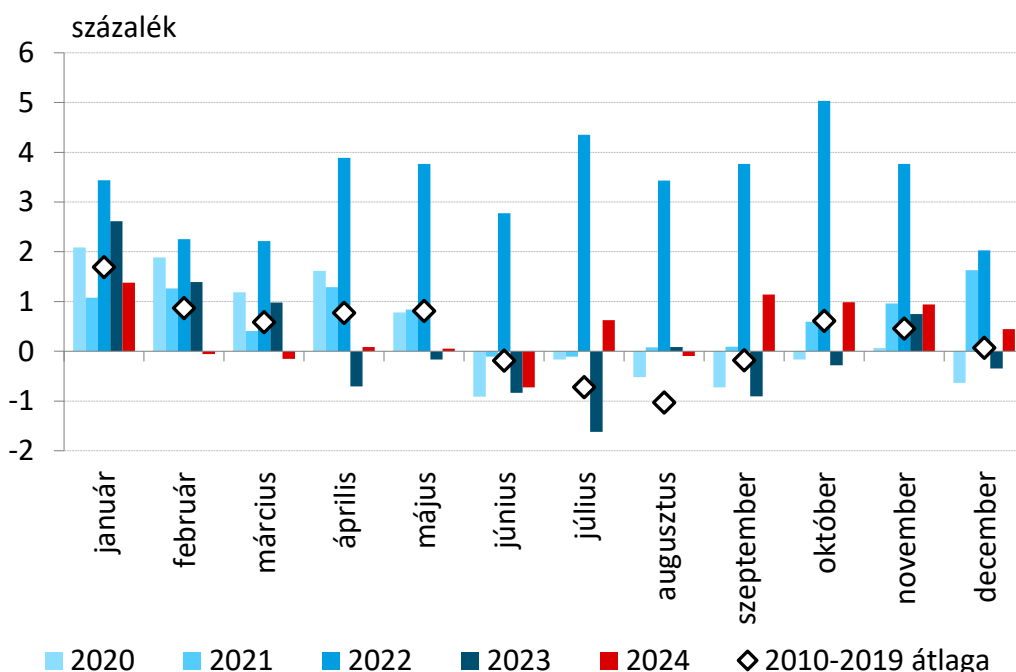

9. ábra: Az élelmiszerek inflációjának alakulása
szezónálisan nem igazított, adózúrt éves változás

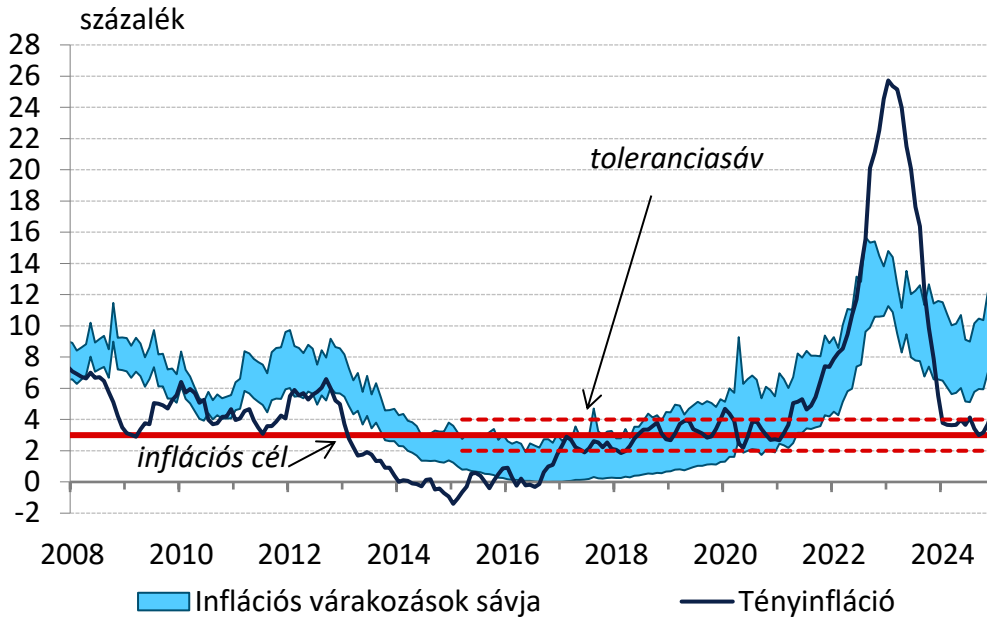
Megjegyzés: A KSH és az MNB által számított élelmiszer infláció eltérését módszertani különbségek magyarázzák. Az MNB az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat a piaci szolgáltatások (éttermi étkezés, munkahelyi étkezés, büféáruk) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (iskolai étkezés, óvodai, bölcsődei étkezés) közé sorolja, egyes italokat pedig a nem tartós iparcikkek közé (kávé, tea, alkoholmentes italok).

10. ábra: Az élelmiszerek havi árváltozásának alakulása
szezónálisan nem igazított, adózúrt egyhavi változás

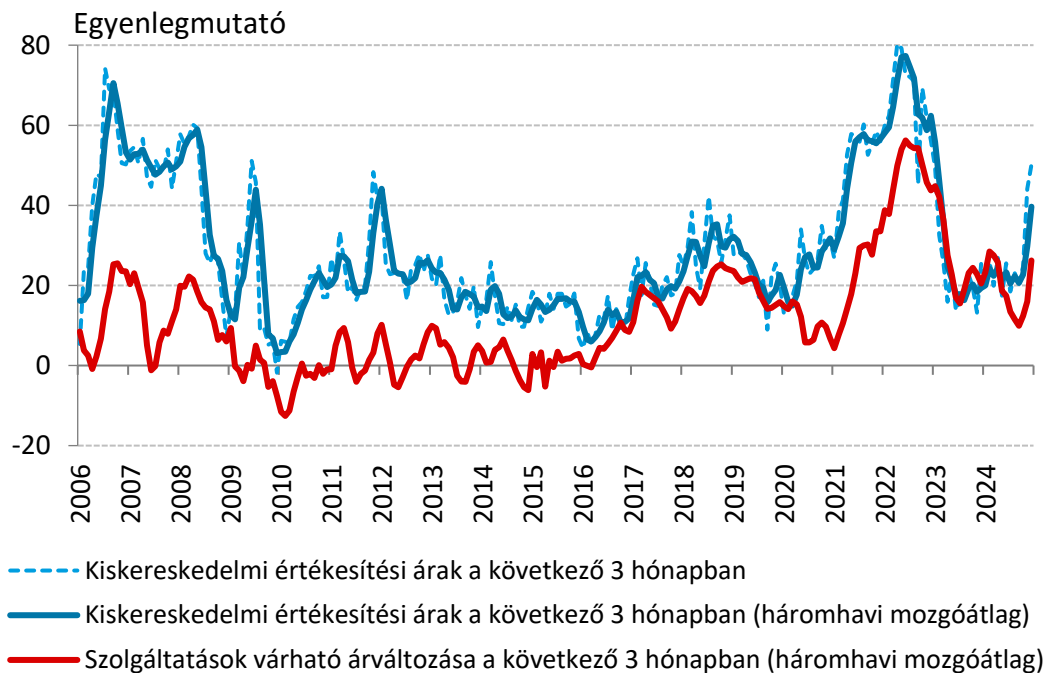
Megjegyzés: A KSH és az MNB által számított élelmiszer infláció eltérését módszertani különbségek magyarázzák. Az MNB az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat a piaci szolgáltatások (éttermi étkezés, munkahelyi étkezés, büféáruk) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (iskolai étkezés, óvodai, bölcsődei étkezés) közé sorolja, egyes italokat pedig a nem tartós iparcikkek közé (kávé, tea, alkoholmentes italok).

11. ábra: Lakossági inflációs várakozások alakulása

Forrás: MNB-számítás Európai Bizottság adatai alapján, illetve KSH

12. ábra: A kiskereskedelmi értékesítési árakra és a szolgáltatások áraira vonatkozó várakozások alakulása Magyarországon

Forrás: Az Európai Bizottság adatai alapján MNB-számítás

1. táblázat: A fogyasztóiár-index éves változása, illetve az alapmutatók inflációs hozzájárulása

Fogyasztóiár-index, 2024. december (KSH)					
4,6% (éves változás)					
MNB inflációs alapmutatók (MNB számítás)					
Ritkán változó árú termékek inflációjának hozzájárulása (százalékpont), súlya 41,1%	2,2	A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 52,3%	2,5	Adószűrt maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 65,1%	3,1
Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 58,9%	2,4	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 47,7%	2,0	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 34,9%	1,5

Forrás: KSH, illetve MNB-számítás

A részadatok összegei – a kerekítés miatt – eltérhetnek a hivatalos értéktől.